

**ПРОЕКТ
“ОБЩЕСТВЕН ФОРУМ
ИЗГРЕВ”**

Район Изгрев, Столична Община

Граждански инициативи за подобряване състоянието на зелените площи и междублоковите пространства в район “Изгрев”

ОБОСНОВКА НА ПРОЕКТА

Програмата “Обществен Форум” на Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество /ШАРС/ беше осъществена успешно в район “Изгрев”, Столична община в периода от ноември 2002 до септември 2003г. През 2004 г. проектът навлиза в нов етап.

Програмата Форум се прилага в България от 2000 г., реализирана вече в 16 български общини. Практиката е взаимствана от швейцарски и немски градове и представлява успешна форма на гражданска изява чрез дискусии между общини, нестопански организации, бизнеса, за решаване на приоритетни проблеми.

Форумът в “Изгрев” се провежда като експеримент в столицата и стартира при вече определен от гражданите приоритетен проблем и с **ясна цел**: Да се дискутира и реши проблема с намаляване на зелените площи на територията на район Изгрев, в резултат на интензивно застрояване върху реституирани терени, чрез участието на всички заинтересовани групи и населението.

Целите и задачите на проекта бяха определени и изпълнени съгласно Договор от 7.04.2003г. между Правителството на Швейцария, чрез ШАРС, заедно със Столична община-район Изгрев, и Агенцията за устойчиво развитие и евроинтеграция “Екозона София”/АУРЕ/.

Подготовката за включване в програмата беше направена в продължение на 6 месеца от партньорите в проекта с местни граждански организации за определяне приоритетите на района и мобилизиране на гражданската инициатива.

Ход на процеса:

Форумът започна своята работа през месец април 2003. Той обсъжда предварително избрана от жителите на района тема:

“Граждански инициативи за подобряване състоянието на зелените площи и междублоковите пространства”.

Изпълнени задачи:

- Създаване на структура на работа и координация между партньорите в проекта: РА “Изгрев”, Агенцията за устойчиво развитие и евроинтеграция /АУРЕ/ - главен партньор и координатор, Сдружение “Болкан Асист” - консултантска и експертна помощ
- Определяне на основните заинтересовани групи: Районната администрация, местните неправителствени организации, представители на частния сектор, проектанти и строители, собственици на земя, граждани
- Подписване на писма за подкрепа и изготвяне на меморандуми за взаимодействие между групите и организациите
- Подготовка и провеждане на дискусии в 5 форум-сесии
- Оказване подкрепа и съдействие при разработване на препоръки от участниците във форума към институциите и подготовката на идеи за проекти
- Осигуряване от страна на РА “Изгрев” на добри условия за провеждане на сесиите в подходяща зала, с нужното техническо оборудване.
- Осигуряване на пълна и прозрачна информация за дейността на форума, издаване на собствен информационен бюлетин

След провеждането на една подготвителна сесия на 11.4.2003 г., последваха пет работни срещи на Форума. Всички сесии, показаха изключително високия интерес от странана гражданите / участници (между 90 и 150 души) и отговорно участие на представители на Столична община, министерства, ведомства и други институции. Редовно бяха канени високо квалифицирани експерти, които

допринесоха съществено за качеството на дискусията. Взеха участие представители от Народното събрание, депутати, от област София, от държавни институции и министерства (МОСВ, МРРБ, МЗ, СХЕИ), Национално Сдружение на общини в България, ФРМС, Регионален екологичен център, Столична община: Дирекции “Зелена система”, Общ градоустройствен план София, представители на фирми, общински служби и предприятия, служители от учебни, детски и здравни заведения в района

Структура на обществения форум

За ефективната работа на форума беше създадена структура от активни участници, групирани по теми в работни маси, опрелени бяха оперативна група от 7 члена и ключови фигури - модератор, пом.модератор и представител на района. Като прозрачен и отворен процес, форумът даваше възможност да присъстват и гости, наблюдатели и медии.

Формирани бяха 9 работни маси, които представяха интересите на различни групи от обществеността:

1. Оперативна група,
2. Администрация на Район “Изгрев”,
3. Общински и държавни институции,
4. Собственици, предприемачи, проектанти,
5. Здравеопазване, безопасност, достъп за всички,
6. Граждани ,
7. Изкуство, култура,
8. Еколози, природозащитници
9. Образование, възпитание

Участниците приеха **Морален кодекс**, определящ правилата на работа на форума .

Оперативната група координира цялата дейност, участва в изготвянето на информационния бюлетин, осигурява експертни консултации и техническо обслужване.

АУРЕ участва като главен партньор на администрацията и координатор на проекта.

Разпространяване на информация

Главното информационно средство на Форум “Изгрев” беше собственият бюлетин, в тираж от 5000 броя.

Събитието се отразяваше чрез транспаранти, плакати, радио-предавания и други медийни изяви. Преди всяка сесия бяха изпращани 250 покани (в т.ч. до 30 институции), бюлетинът достигаше до 4000 пощенски кутии /25% от домакинствата/.

За контакти с гражданите бяха осигурени телефони и 2 пощенски кутии за мнения, въпроси и препоръки. Сесиите се отразяваха и на фото-табло.

Областите за обсъждане на темата :

Състояние и проблеми на зелените площи и междублоковите пространства в района:

- Нормативно правна уредба: - закони, наредби и решения на местната власт, възможности за гражданско участие в процеса на вземане на решения;
- Конфликти на интереси: - гледни точки на собственици, предприемачи, строители, еколози, природозащитници, ползватели;
- Изграждане и поддържане: - участие и контрол в планирането, проектирането, строителството, изграждането и поддържането на зелените площи.

Околна среда и здраве:

- Зелени площи - детски площадки, спортни площадки, места за отдих
- Управление на отпадъци - места за събиране на отпадъци, извозване и опазване чистотата на обществените площи, разделно събиране на отпадъци
- Бездомни кучета - отношение на различните групи, алтернативни решения на проблема, задължения на администрацията

Социалните проблеми:

- Естетизиране на средата - почистване и поддържане; градски дизайн и малки архитектурни форми; участие на гражданите в естетизирането на средата;
- Улицата място за социални контакти - предприемачи, проектант, строители; еколози, природозащитници; ползватели;
- Междублоковите пространства - паркиране и гариране;

благоустрояване; партньорство между обитателите и другите ползватели.

Гражданско участие:

- Еднакъв достъп за всички - достъп за хора в неравностойно положение, търпимост и взаимно уважение, зачитане на обществения интерес;
- Инфраструктура за творческа дейност, специфични особености и изисквания, възпитателен и образователен ефект, ролята на училищата и детските градини;
- Участие в планирането, диалог между администрацията и гражданите, отчитане интересите на различните групи, ролята на младите хора.

ГРАЖДАНСКИ ИНИЦИАТИВИ И РЕШЕНИЯ НА ФОРУМА:

Резултатите

Дискутираните по време на форум сесиите конкретни предложения и идеи за проекти бяха класифицирани и доведоха до следните резултати:

- **Изготвени 6 броя препоръки към отговорните институции и организации за решаване на въпроси, свързани с нормативна уредба, организационни структури и конкретни действия за преодоляване на съществуващите проблеми на градската среда в района;**
  - **Разработени 11 идеи за проекти и граждански инициативи за подобряване състоянието на зелените площи, улиците и междублоковите пространства**
  - **Спечелен конкурс и реализиран проект в ж.к. Балкан**
  - **Учредено Сдружение "Обществен форум Изгрев-София"/август, 2004/**
- Всички граждански инициативи, бяха разработени като проекти и бяха класирани въз основа на следните критерии:
- **Значим ефект за общността**
  - **Влияние на проекта върху социално-икономическото развитие на общността**

- **Потенциал за създаване на партньорства**
- **Устойчивост на резултата**

Участниците във форума класираха проектите по следния начин:

1. Изграждане на маршрути и обекти с равен достъп за всички, включително и за хора с увреждания,
2. Изграждане на велосипедни алеи и зони за деца и за възрастни
3. Рехабилитация на междублокови пространства, обзавеждане на детски и спортни площадки – 12 обекта в жк “Дианабад”, жк “Изток”, жк “Изгрев”
4. Учредяване на “Детски екологичен клуб” в училищата и детските градини
5. Изграждане детска площадка и естрада за културно-масови прояви зад читалище “Добри Чинтулов”
6. Естетизиране и екологична защита на градска среда в комплекс “Балкан”
7. Програма, проекти и мерки за решаване проблеми с кучетата.
8. Проектиране на мостово съоръжение на река “Новачица” ул. “Русалия”, район “Изгрев” гр. София.
9. Пилотен проект за локално управление на отпадъци - модели за разделно събиране
10. Гражданите на района-стопани на част от парка “Борисова градина”
11. Естетичен ландшафт на околблокови пространства в жк “Дианабад” бл.43, бл.45, бл.47, бл.53, бл.54.

Форум Изгрев продължава

и навлиза в нов етап на дейността си. Беше проведена VI извънредна и допълнителна сесия на 11 март 2004 г., на която се определи начина и формата на съществуване на Обществения форум в района като Сружение.

За всички класирани идеи и проекти ще се търсят възможности за реализация от различни финансиращи програми и донори. АУРЕ информира ръководството на СО за успешния ход на Форумата в “Изгрев” и получи уверение, че ще бъде направено всичко възможно тази инициатива в “Изгрев” да стане постоянен механизъм за осъществяване на гражданско управление в общината, в рамките на програма “Местен Дневен Ред 21”

- Провеждат се срещи с различни организации за партньорство и кандидатстване с идеите за съхраняване и реконструкция на междублоковите зелени пространства.

УСТОЙЧИВОСТ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ФОРУМА

- Най-високата гаранция за устойчивост на резултатите от работата на Форума е самото му съществуване, поддържан от администрацията на района и от местните граждани.
- АУРЕ “Екорегioni” ще продължава да съдейства за изпълнението на приетите решения и реализиране на приоритетно избраните проекти, за да се запази доверието в смисъла на такива обществени дискусии и за да се окуражат гражданите в собствените им възможности.

За контакти :

Арх. Йонка Маринова,
АУРЕ “Екорегioni”
4, бул. “Св. Преображение”,
1712 София
Тел/факс : + 359 2 745021; 772066

asde@online.bg
www.asde-bg.org